

50 років тому, 6 листопада 1957 р., у Києві відбулося відкриття парку-меморіалу Вічної Слави, пам'ятника Невідомому Солдату

Парк Вічної Слави є однією з найкрасивіших пам'яток садово-паркового мистецтва міста. Територіально він входить до низки парків, що розмістилися на схилах Дніпровських круч від Поштової площі до Корчуватого. Парк розташований на верхній придніпровській терасі, на перехресті Алеї Героїв Крут (Дніпровський узвіз) з вулицею І.Мазепи (Січневого Повстання). 1895 р. на цьому місці був закладений Аносівський (Комendanтський) сквер (від прізвиська коменданта Печерської фортеці). 1919 р. на нижній терасі парку було влаштовано Братську могилу жертв білогвардійського терору (не збереглася). Після реконструкції, 1957 р. у парку споруджено меморіал Вічної Слави з пам'ятником та могилою Невідомого Солдата.

Сьогодні парк займає площу 19,4 га, рослинність представлена породами дерев: в'яз, каштан кінський, липа дрібно-

листа, глід, клен гостролистий, дуб черешчатий, береза бородавчата, ялина срібляста, горобина плакуча та декоративними породами чагарників.

Меморіал Вічної Слави (архітектори А. Милецький, В. Бакланов, Л. Новіков) має вигляд 27-метрового обеліска, у його підніжжя — могила Невідомого Солдата, над якою палає Вічний Вогонь, який запалюють лише на День Перемоги та інші свята, пов'язані з пам'яттю загиблих у роки війни. Від площі Слави до монументу веде широка алея, обабіч якої — 34 могили воїнів, які загибли в боях за Батьківщину, зокрема героїв боїв за Київ.

19 листопада 1997 р. розпочався політ ККБВ "Колумбія", у складі екіпажу якого працював перший космонавт незалежної України — **Леонід Каденюк**. Науковою метою цієї місії, зокрема, було проведення спільного українсько-американського експерименту з космічної біології (керівники експерименту — член-кор. НАН України **Є.Л. Кордюм** і проф. **Д. Чепмен**).

12—19 листопада 1967 р. представники українських громад із Північної та Південної Америки, Західної Європи й Австралії зібралися разом у Нью-Йорку, щоб утворити головну крайову координаційну надбудову, яку назвали **Світовим конгресом вільних українців**. До сьогодення дня СКВУ (зараз — **Світовий конгрес українців**) залишається об'єднаним головам української громади за межами України. Основою успіху СКУ є любов до рідної землі і далекогоглядність, завдяки якій тепер є змога спільно діяти.

На сьогодні близько 20 млн. українців мешкають за межами України. Членство та мережа зв'язку охоплює українські громади у понад 40 країнах світу.

3 грудня 1887 р. народився український письменник, автор кіносценаріїв, поетичних і драматичних творів — Андрій Головка

"Прочитаєш, почувеш чи й так спаде на пам'ять ім'я Андрія Головка — і в уяві одразу вималюється смарагдовий полтавський степ із Великим шляхом, селами понад Пслон і вітряками в гарячому пшеничному мареві. І чувається, як на світанку загримотить месницький бій у Михнівці, й упаде на столочене зело хлопчик у драному картузику — Пилипко, що в нього очі, "наче волошки в житі". А то уявиться ще Оксана в червоній хустинці, що повертається з поля зі своєю великою таємницею в сполоханому серденяті. А від Ганівки тим часом немовби простує Давид Мотузка, і ліс йому з-поза Псла посилає спомин про партизанські будні за денікінщини... Таку магію має оте ім'я — Андрій Головка" — так писав **Ольс Гончар** про Андрія Головка.

Народився Андрій Васильович Головка в с. Юрки на Полтавщині в заможній селянській родині. У 1905—1908 рр. навчався у сільській школі, спробував сам складати вірші (російською мовою). Навчаючись у Кременчуцькому реальному училищі (1908—1914), мріяв про власну літературну працю. У 1912 р. під впливом "Кобзаря" почав писати вірші українською мовою. Коли навчання вже фактично було завершено і за родинним рішенням Головка мав скінчити ще один, додатковий, клас, який давав право на вчительську роботу, його несподівано виключили з училища за участь у таємному товаристві "Юнацька спілка" та за писання віршів українською мовою, вміщуваних у рукописному учнівському журналі "Рідна мова".

Жив якийсь час на хуторі Поділ, куди переїхали батьки. Тоді ж спробував писати прозу (автобіографічна повість "3-за хмари"). Після 1917-го працює в школі волосним інструктором з позашкільної освіти. У січні 1919 р. в Кременчуцькому видавництві "Маяк" вийшла поетична збірка Головка "Самоцвіти" (17 віршів). Працюючи в місцевій кременчуцькій газеті, він друкує у ній в перші місяці 1919 р. кілька уривків з розпочатої повісті "У дикому танку. (3 часів німецької окупації)", але цей твір лишився незавершеним.

У 1922 р., демобілізувавшись, повністю перейшов на літературну роботу. Від 1923-го — член Спілки селянських письменників "Плуг".

Загальне визнання і популярність здобув Головка дитячими оповіданнями та повістями про сільську молодь. Оповідання "Дівчинка з шляху" (1922), "Товариші" (1923), "Пилипко" (1923) склали першу прозову збірку А. Головка "Дівчинка з шляху", що вийшла у Харкові 1925 р.

Найбільший успіх серед тогочасних творів А. Головка випав на долю оповідань "Пилипко" і "Червона хустина" (друга редакція 1957 р.), які були опубліковані 1924 р. і з того часу стали хрестоматійними. З'являються також повісті "Зелене серцем" (1924) та "Пасинки степу" (1925). 1926 р. видано збірку оповідань і повістей "Можу" (в цей час Головка уже переїхав до Харкова). На 1927 р. в уяві письменника складається новий твір, спочатку як роман "Три сини" (після 1931 р. — трилогія "Три брати"). 1932 р. з'явився твір "Мати" (як пролог до роману "Три брати"), а 1935 р. опубліковано його нову (основну) редакцію. Від зими 1934 р. письменник працює над другою книгою трилогії — романом "Артем Гармаш", у періодичі друкується кілька фрагментів з перших розділів.

Спробував А. Головка свої сили також у кіно. Написав кіноповість "Скиба Іван" (1934) і на замовлення Одеської та Київської кіностудій два кіносценарії — "Митько Лелюк" (1936—1937) та "Літа молодії" (1940).

Під час війни був спочатку військовим кореспондентом авіаційної дивізійної газети, потім — кореспондентом газети ЦК КП(б)У "Комуніст" ("Радянська Україна"), а з липня 1943 р. працював у фронтовій газеті "За честь Батьківщини".

З-поміж творів воєнного періоду виділяється оповідання "Дружба", яке вийшло окремою книжечкою в Уфі 1942 р. Тоді саме видрукував збірку нарисів "Бойові епізоди" (твори "Бойовий екіпаж", "Капітан Чайка", "Снайпер Максим Бриксін" та ін., вміщували раніше у фронтових газетах).

З кінця 1940-х років основною роботою А. Головка стала праця над "Артемом Гармашем". Роман у нинішньому його вигляді складається з трьох книг (частин). Перша з них вийшла друком 1951 р. (зі змінами і доповненнями — 1954 р.); друга — 1960 р. (кількома розділами доповнена 1962 р.); у трьох книгах роман опублікований 1971 р. (з доповненнями — 1972 р.). Письменник розпочав також четверту книгу роману, обмірковував сюжетні ходи п'ятої книги. Та їм уже не судилося побачити світ. 5 грудня 1972 р. А. В. Головка помер.

Спілка письменників України встановила щорічну літературну премію імені Андрія Головка за кращий роман року. Іменем письменника названо бібліотеки, школи, вулиці.

Підготувала **Наталія Чернова**
за матеріалами
wek.kiev.ua, www.uvkr.com.ua, www.ukrlit.vn.ua